

та осіб, які раніше притягувалися до відповідальності за вчинення кримінальних правопорушень, якими сьогодні вчиняється кожний третій злочин в області. Потребує удосконалення робота з попередження правопорушень на побутовому ґрунті, фактів насильства та жорстокого поводження в сім'ї, впровадження та розвиток мобільних груп поліцейського проекту «Поліна».

Актуальним залишається питання координації зусиль з протидії наркотизації населення. Необхідно активізувати роботу з виявлення та припинення злочинної діяльності організаторів наркотрафіків, осіб, які збувають наркотики, організовують притони для їх вживання та виробництва, втягують у вживання наркотиків інших осіб, у тому числі дітей. Більш активними мають бути заходи щодо недопущення використання розважальних та навчальних закладів для розповсюдження наркотичних, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів.

Потребує продовження робота з установами засобів розгалуженої системи відеоспостереження, основним призначенням якої має стати постійний моніторинг обстановки, зокрема в місцях масових скупчень громадян, забезпечення негайного реагування на виявлені у ході моніторингу правопорушення.

Література:

1.Регіональна програма забезпечення публічної безпеки і порядку та протидії злочинності на території Харківської області на 2018-2019 роки, затвердженням рішенням Обласної ради від 01 березня 2018 року № 656 -VII (XV сесії VII скликання).

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Катасонов Д. О., студент 6 курсу факультету Програмної інженерії та бізнесу
Клименко Т. А., ст. викл. каф. Економіки та маркетингу

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «ХАІ»

Підприємництво виступає сектором економіки, найбільш вразливим щодо таких несприятливих факторів, як циклічні коливання, фінансові обмеження, інфляційний тиск, надмірні податки, невизначеність багатьох нововведень через конкуренцію великих державних структур або корпорацій змішаного державно-приватного типу. Тому питання регулювання підприємницької діяльності нерозривно пов'язані з питаннями формування сприятливих умов для її розвитку.

Головним результатом переходу України до ринкової економіки є формування оптимального державного регулювання економічних процесів. Згідно з чинним законодавством держава гарантує всім підприємцям, незалежно від обраних ними організаційних форм підприємницької діяльності,

рівні права і створює рівні можливості для доступу до матеріально-технічних, фінансових, трудових, інформаційних, природних та інших ресурсів. Держава законодавчо забезпечує свободу конкуренції між підприємствами, захищає споживачів від проявів недобросовісної конкуренції та монополізму в будь-яких сферах підприємницької діяльності. Тобто процес регулювання здійснюється за об'єктивними вимогами ринкової економіки, здатної до саморегулювання.

На сьогоднішній день не встановлена оптимальна форма цілеспрямованого впливу держави через систему економічних, правових і адміністративних методів з метою забезпечення або підтримки тих чи інших економічних процесів, створення сприятливих умов діяльності суб'єктів господарювання. Будуючи свої відносини з підприємцями, органи державного управління використовують:

- податкову й фінансово-кредитну політику, в тому числі встановлення ставок податків і процентів із державних кредитів, податкових пільг, цін і правил ціноутворення, цільових дотацій, валютного курсу, розмірів економічних санкцій;

- державне майно і систему резервів, ліцензії, концесії, лізинг, соціальні, екологічні та інші норми і нормативи;

- науково-технічні, економічні та соціальні республіканські й регіональні програми;

- договори на виконання робіт і поставок для державних потреб.

Державне регулювання переслідує наступні цілі:

- запобігання зростанню цін;

- стримування або стимулювання виробництва певних товарів;

- вилучення додаткових коштів для державного бюджету;

- запобігання значній диференціації доходів.

Побудова сучасного механізму регулювання підприємницької діяльності базується на використанні двох принципів:

- ефективність дії механізму. Регулювання повинно сприяти зростанню добробуту населення, вирішенню на цій основі соціальних питань і не бути дорогим для держави;

- справедливість. Вона повинна сприяти забезпеченню рівноправності усіх без винятку суб'єктів підприємницької діяльності.

У поєднанні з відповідальністю за дотримання законодавства як органами державного регулювання, так і їх працівниками це дозволить зробити даний механізм послідовним, ввести такі принципи, як відповідальність і послідовність. Останнім принципом виступає простота. Правові акти мають бути зрозумілими за змістом, легкі у виконанні.

Наведені принципи знайшли правове відображення в Указі України «Про усунення обмежень, що стримують розвиток підприємницької діяльності». У ньому підкреслюється, що дерегулювання є одним з пріоритетних напрямків реформування державного управління економікою. Під дерегулюванням слід розуміти сукупність заходів, спрямованих на зменшення втручання державних органів у підприємницьку діяльність, усунення правових,

адміністративних, економічних і організаційних перешкод у розвитку підприємництва. Тобто маються на увазі наступні перешкоди:

- перешкоди, пов'язані із початком господарської діяльності та доступом до основних ресурсів економічної активності;
- спрощення правил, пов'язаних із регулюванням господарських відносин з органами державної влади та місцевого самоврядування;
- забезпечення оптимальності, стабільності, гласності та відстеження результативності та перегляд регуляторних актів.

Питанням правового забезпечення державної регуляторної політики є створення правопорядку у сфері господарювання. Цей порядок в Україні формується на основі оптимального поєднання ринкового саморегулювання економічних відносин суб'єктів господарювання та державного регулювання макроекономічних процесів, з метою забезпечення нормальних умов для функціонування ринкового механізму, вирішення економічних і соціальних проблем.

В Україні правове забезпечення підприємницької діяльності гарантується, насамперед, законом України «Про підприємство». Ключовими його розділами є:

- 1) загальні положення щодо підприємництва (суб'єкти, свобода, обмеження, принципи та організаційні форми);
- 2) умови здійснення підприємництва (державна реєстрація, право наймання працівників і соціальні гарантії, відповідальність суб'єктів, припинення діяльності);
- 3) відносини підприємця та держави (гарантії прав, державні підтримка та регулювання, діяльність іноземних підприємств, міжнародні договори).

В механізмі правового регулювання регуляторну політику розглядають як напрям державної політики, спрямований на вдосконалення правового регулювання господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами або іншими органами державної влади і місцевого самоврядування та суб'єктами господарювання, недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів, зменшення втручання держави у діяльність суб'єктів господарювання та усунення перешкод для розвитку господарської діяльності, що здійснюються в межах, у порядку та у спосіб, що встановлені Конституцією та законами України.

Підприємцям необхідно не тільки знати цілі державного регулювання, а й уміти аналізувати основні макроекономічні показники, їхню динаміку, визначати вплив кожного макроекономічного показника на формування загального економічного середовища.

До основних макроекономічних показників належать:

1. Валовий національний продукт (ВНП) – сукупна ринкова вартість усього обсягу кінцевого виробництва товарів і послуг в економіці за один рік. Цей показник може бути визначений двома способами: або підсумовуванням усіх витрат на купівлю всього обсягу виробленої в даному році продукції, або складанням усіх доходів, одержаних від виробництва всього обсягу продукції даного року, тобто за витратами й доходами.

2. Чистий національний продукт (ЧНП) – валовий національний продукт, скоригований на суму амортизаційних відрахувань чи обсягу капіталу, спожитого в процесі виробництва поточного року.

3. Раціональний дохід. Визначає рівень цін факторів виробництва або ресурсів, відображає ринкові ціни економічних ресурсів, направлених на створення обсягу виробництва даного періоду.

4. Особистий дохід (отриманий дохід) і дохід після сплати податків уособлюють дохід, яким людина оперує в кінцевому підсумку.

Отже, держава має потребу в підприємстві, оскільки ринкова система забезпечує її матеріальними ресурсами, послугами і товарами, фінансовою підтримкою державних програм і т.п., а підприємство має потребу в державі, оскільки йому необхідне законодавство, що регламентує правила економічної діяльності, її безпеки, захисту та стабільності, а також функціонування монетарної системи, стабільної економічної і соціальної інфраструктури. Підприємство покладається на конституційний захист і державну підтримку підприємства як основного інституту суспільства, що забезпечує одержання прибутку, зайнятість населення і підвищення його життєвого рівня.

Література:

1. Бойко-Бойчук О. Семантичний аналіз та визначення категорії «державне регулювання». *Вісник національної академії державного управління при Президентіві України*. Київ, 2007. №3. С. 46 – 58.

2. Бакуменко В. Д., Надолішній П. І., Іжа М. М., Арабаджи Г. І. Державне управління: основи теорії, історія і практика: навч. посіб. Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України, Одес. регіон. ін-т держ. упр. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2009. 393 с.

3. Воротін В. Є., Жарая С. Б., Коваль О.М. Розвиток підприємства в регіоні: навч. посіб. [для студ. вищ. навч.закл.] / за заг. ред. В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. Київ: НАДУ; вид-во «Фенікс», 2010. 214 с.

4. Соціально-економічні проблеми та перспективи розвитку підприємницької діяльності: монографія. Донецьк: ТОВ "Юго-Восток, ЛТД", 2006. 430 с.

5. Донець Л. І., Романенко Н. Г. Основи підприємства: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 320 с.

6. Романова Л. В. Управління підприємницькою діяльністю: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 240 с.

7. Тирпак І. В., Тирпак В. І., Жуков С.А. Основи економіки та організації підприємства: навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. Київ: Кондор, 2011. 284 с. – URL:

https://pidruchniki.com/12590605/ekonomika/derzhavne_regulyuvannya_pidpriyemnitskoyi_diyalnosti